

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**«ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
УПРАВЛІННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ,
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ РОБОТИ»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Харків
1-2 жовтня 2015 р.

Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2015. – 256 с.

У збірнику розміщено матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи».

Збірник містить матеріали щодо наступних напрямів:

- державне управління у сфері цивільного захисту;
- організація та проведення аварійно-рятувальних і спеціальних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій;
- організація всебічного забезпечення піротехнічних та спеціальних робіт;
- проблемні питання наглядово-профілактичної діяльності у сфері пожежної та техногенної безпеки;
- забезпечення якості вищої освіти в процесі підготовки фахівців для органів та підрозділів служби цивільного захисту.

Редакційна колегія:

кандидат технічних наук, доцент Кривошей Б.І.,
кандидат технічних наук, доцент Толкунов І.О.,
кандидат технічних наук, ст. наук. співр. Тютюнник В.В.,
Ігнат'єв О.М., Торопигіна О.Ю.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та стилістику матеріалів, представлених у збірнику.

Відповідальний за випуск Ігнат'єв О.М.

© Національний університет цивільного захисту України, 2015

порядок проведення заняття. Після оголошення першого навчального питання слухачам видається вихідна обстановка і керівник суб'єкту господарювання приступає до усвідомлення задачі та оцінки обстановки. Для виконання цього він залучає (заслуховує) призначених начальників служб (формувань, груп), голів відповідних комісій, своїх заступників та інших осіб які надають пропозиції йому для прийняття рішення.

На основі наданих пропозицій керівник приймає рішення та оголошує його. Під час оголошення рішення ставляться завдання підлеглим. При постановці завдань підлеглим необхідно звернути увагу на сили, що залучаються для виконання завдань, їх підсилення із визначенням часових показників виконання цих завдань та порядку взаємодії з іншими підрозділами (групами), порядок оповіщення, організації зв'язку та інше. При наявності часу та технічних засобів прийняте рішення оформлюється у вигляді наказу (розпорядження), карти (схеми) із таблицями, графіками (при необхідності).

Керівники підрозділів (груп) після отримання завдань приступають до виконання завдань при цьому враховуються можливості його підрозділу (групи) та визначаються завдання своїх підлеглих, підрозділів підсилення та порядок взаємодії з іншими підрозділами (групами). На вимогу керівника об'єкту певні посадові особи (начальники підрозділів (груп)) у присутності усього колективу (з навчальною метою) здійснюють постановку завдань своїм підлеглим. Керівник установи прослухавши постановку завдань, вказує на недоліки та, при необхідності, уточнює ці завдання.

Після відпрацювання завдання керівник заняття вручає керівнику суб'єкту господарювання наступну ввідні на яку він зобов'язаний прийняти рішення та поставити завдання своїм підлеглим. Керівник заняття контролює якість відпрацювання ввідної. На завершення заняття керівник підводить підсумки і вказує на позитивні та негативні моменти відпрацювання поставлених питань, оцінює кожного слухача. Таким чином підводиться підсумок усього заняття.

На нашу думку проведення такого виду заняття як ділова гра надає можливість не тільки удосконалити навички в організації дій органів управління під час загрози та виникнення надзвичайних ситуацій та дати практику в управлінні силами цивільного захисту які створені на підприємстві, установі та організації. Знання, що отримані під час занять з ділової гри, також, будуть необхідні при організації і проведенні спеціальних об'єктових навчань та тренувань.

УДК 378.1

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ КУРСАНТІВ ВНЗ ДСНС УКРАЇНИ

Островець О.О., к.пед.н., доцент, НУЦЗ України

В педагогічній літературі під професійною спрямованістю розуміється особлива форма організації професійних знань, умінь, якостей і професійної культури особистості, котрі забезпечують можливість прийняття ефективних рішень у певній професійній галузі. Професійна спрямованість - це система

відносин та мотивів особистості, що виявляється в стійкій орієнтації на обрану професію, від якої залежить успішність процесу професійного становлення і успішність майбутньої професійної діяльності.

Професійна спрямованість особистості курсантів, майбутніх працівників служби цивільного захисту, висловлює їх відношення до цілей педагогічної системи на емоційному, пізнавальному та поведінковому рівнях і являє собою систему відносин і мотивів з успішного оволодіння професією, вдосконалення та самореалізації в ній.

Процес професійного становлення тісно пов'язаний з професійним вихованням курсантів. В певних соціальних умовах виховання, особливо морально-правове, сприяє підвищенню ефективності підготовки майбутнього фахівця, виступає процесом саморозвитку, самовдосконалення людини.

За своєю структурою професійне виховання як педагогічний процес представляє два взаємопов'язаних напрямки: професійно-особистісне та професійно-суб'єктне. Перше передбачає розвиток професійних цінностей через освоєння професійно-соціальних ролей та ідентифікацію себе з представниками професійної спільноти. Друге означає розвиток самооцінок і самовідносини на основі включення в практичну діяльність і через усвідомлення власної придатності, успішності, перспектив професійного розвитку.

В системі підготовки майбутнього фахівця - співробітника служби цивільного захисту - на етапі фундаментальної підготовки у ВНЗ ДСНС України слід передбачити посилення педагогічної спрямованості змісту, функцій, форм і методів навчання, виховання і розвитку курсантів молодших курсів, ввести комплекс соціологічних, психологічних і педагогічних проблем, котрі забезпечують інтерес особистості курсанта до самоосвіти, самовиховання і самовдосконалення.

Для підвищення ефективності процесу формування професійно-особистісного саморозвитку курсантів в умовах ВНЗ, на наш погляд, необхідно проводити такі педагогічні заходи:

1) особливу увагу приділяти підвищенню якості викладання профілюючих дисциплін шляхом більш широкого використання проблемних методів та комп'ютерних технологій навчання, посилення інформаційного та психолого-педагогічного забезпечення всіх учасників освітнього процесу;

2) проводити комплексно-цільові заняття, активно використовувати можливості індивідуально-диференційованого навчання з моделюванням проблемних ситуацій, котрі вимагають нестандартних дій;

3) стимулювати активність курсантів у навчальній та службовій діяльності з формування професійно важливих якостей та професійного саморозвитку;

4) розвивати у курсантів стійку професійну спрямованість і інтерес до професійної діяльності шляхом самоосвіти і самовиховання.

Секція 5.	
Забезпечення якості вищої освіти в процесі підготовки фахівців для органів та підрозділів служби цивільного захисту	
<i>Барило О.Г., Потеряйко С.П.</i> Проблеми підготовки фахівців сфери цивільного захисту	217
<i>Белан С.В.</i> Проблемні питання щодо залучення студентів до професійної трудової діяльності	219
<i>Горбань В.Б.</i> Механізми удосконалення освітньої інфраструктури для підвищення якості вищої освіти України в процесі підготовки фахівців служби цивільного захисту	221
<i>Гура С.О.</i> Емпатія як професійно-необхідна якість сучасного фахівця	223
<i>Гуріна В.О.</i> Мистецька освіта жінок в епоху стародавності і античності. Вплив духовного розвитку на якість підготовки офіцерів-жінок для ДСНС України	225
<i>Дубасюк В.С., Штайн Б.В.</i> Проблеми та перспективи підготовки пожежного-рятувальника в Україні	227
<i>Ищук В.М., Шейба О.Л.</i> Особенности разработки тактического замысла занятия	230
<i>Льїна Ю.Ю.</i> Особливості становлення професійної ідентичності у майбутніх психологів ДСНС на початкових етапах професіоналізації	231
<i>Косолапов О.М.</i> Особливості побудови програми психокорекції професійних страхів у працівників рятувальних підрозділів ДСНС України	233
<i>Кучеренко Н.С.</i> Деякі особливості організації психологічного забезпечення службово-бойової підготовки майбутніх офіцерів технічного профілю	234
<i>Кучеренко С.М.</i> Формування психологічної готовності рятувальника ДСНС України до діяльності в особливих умовах у процесі професійної підготовки	237
<i>Литвиновський Є.Ю., Михайлов В.М., Романюк Н.М., Слободенюк С.А.</i> Визначення обсягу функціонального навчання керівних кадрів та фахівців у сфері цивільного захисту – шлях розв'язання наукової проблеми	238
<i>Мазуренко В.І., Соколовський І.П., Гаваза А.О.</i> Методика проведення ділової гри при вивченні дисципліни «Цивільний захист»	241
<i>Острроверх О.О.</i> Підвищення ефективності процесу формування професійно-особистісного саморозвитку курсантів ВНЗ ДСНС України	243
<i>Подорожна О.Г.</i> Емпіричне дослідження гендерних особливостей самооцінки та емпатії в юнацькому віці	245
<i>Швалб А.Ю.</i> Психологічна підготовка цивільного населення до ефективної поведінки в кризовій ситуації	247
<i>Юрченко В.О., Гаваза А.О.</i> Головне – прийняти правильне рішення на виконання завдань за призначенням	249

Відповідальний за випуск О.М. Ігнат'єв

Технічний редактор О.Ю. Торопигіна

Підписано до друку 07.09.2015 р.

Друк. арк. 16

Тир. 200

Ціна договірною

Формат А 5

Типографія НУЦЗУ, 61023, Харків, вул. Чернишевська, 94